

БОЙОВИЙ ХОРТИНГ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Частина 1

**COMBAT HORTING AND ACTIVITIES
OF UKRAINIAN LAW ENFORCEMENT
AUTHORITIES**

ІРПІНЬ – 2021

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ, ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ ПОДАТКОВОЇ МІЛІЦІЇ
КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ТА ОРГАНІЗАЦІЇ
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ**

***МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ***
**БОЙОВИЙ ХОРТИНГ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ
ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ**

Частина 1

**04–05 січня 2021 року
м. Ірпінь**

*Рекомендовано до друку Науково-методичною колегією
Національної федерації бойового хортингу України
(протокол від 09.01.2021 № 8).*

Науковий керівник конференції

Пашко П. В. – ректор Університету державної фіскальної служби України, доктор економічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України.

Організаційний комітет конференції

Голова оргкомітету:

Чмелюк В. В. – кандидат юридичних наук, проректор з питань підготовки кадрів податкової міліції – начальник Факультету підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників податкової міліції Університету державної фіскальної служби України, полковник податкової міліції, учасник бойових дій.

Голова науково-методичної ради оргкомітету:

Єрмоменко Е. А. – професор кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Факультету підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників податкової міліції Університету ДФС України, кандидат педагогічних наук, президент Національної федерації бойового хортингу України, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України, Заслужений тренер України, майстер спорту України міжнародного класу, майор десантно-штурмових військ ЗС України, учасник бойових дій.

Заступники голови оргкомітету:

Гришук В. Л. – кандидат юридичних наук, начальник кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки, підполковник податкової міліції, учасник бойових дій;

Бухтіяров О. А. – кандидат юридичних наук, заступник начальника кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки, учасник бойових дій.

Члени оргкомітету:

Параниця С. П. – кандидат юридичних наук, професор кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки, учасник бойових дій;

Антоненко С. А. – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, професор кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Університету ДФС України;

Бадьора С. М. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Університету ДФС України;

Гарбовський Л. А. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Університету ДФС України.

Є80 Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. 4–5 січня 2021 р. / Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. Ч. 1. – 1419 с.

Збірник містить наукові роботи учасників конференції, дослідження з педагогіки, психології, філософії, історії, теорії і методики викладання бойового хортингу, проведені відповідно до угоди про співпрацю між Національною федерацією бойового хортингу України та Університетом державної фіскальної служби України. Матеріали представляють узагальнені результати досліджень у напрямі теоретичних та практичних аспектів удосконалення професійних компетентностей фахівців бойового хортингу у системі правоохоронних органів України.

Матеріали подаються мовою оригіналу. За достовірність фактів, статистичних та інших даних, точність формулювань і висновки несуть відповідальність автори матеріалів.

Короткова Т. П., Єрмоменко Е. А., Єрмоменко В. Е. Дослідження морфологічних, функціональних та соціокультурних аспектів здоров'я спортсменів бойового хортингу	714
Ніколаєв В. В., Єрмоменко Е. А., Карасевич С. А. Значення бойового хортингу у прищепленні морально-етичних норм дітям дошкільного та молодшого шкільного віку	727
Найдьон-Ільницька Г. В., Єрмоменко Е. А., Ільницький І. Р. Реалізація виховного потенціалу системи бойового хортингу	743
Гречаний О. М., Єрмоменко Е. А., Карасевич С. А. Програмні аспекти шкільного гуртка «Бойовий хортинг» для учнів старших класів	763
Дерлеменко Є. В., Гречаний О. М., Єрмоменко Е. А. Методи використання художніх творів героїчної тематики на теоретичних заняттях з бойового хортингу як елемент виховання спортсменів	778
Єрмоменко Е. А. Атестаційні вимоги поясної системи бойового хортингу	792
Златкін Ю. Г., Єрмоменко Е. А., Няговський І. Б. Силові вправи як складовий компонент підготовки спортсмена бойового хортингу	810
Господаренко Н. О., Єрмоменко Е. А., Карасевич С. А. Компетентності здоров'язбереження та оптимізації роботи систем організму спортсменів бойового хортингу	823
Єрмоменко Е. А. Силове затримання больовими прийомами бойового хортингу та припинення дій правопорушника за програмою підготовки студентів, курсантів та співробітників правоохоронних органів	836
Нестерович В. О., Єрмоменко Е. А., Сибільов А. П. Національна федерація бойового хортингу України як осередок патріотичного виховання учнівської та студентської молоді	855
Зінов'єв А. О., Єрмоменко Е. А., Мірчев Д. В. Психологічна підготовка юних спортсменів бойового хортингу у річному циклі тренувань	870
Бережний О. О., Єрмоменко Е. А., Карасевич С. А. Особливості розвитку бойового хортингу в різних країнах світу через українську діаспору	884
Томчич К. К., Єрмоменко Е. А., Сибільов А. П. Формування в учнів бойового хортингу відчуття своєї належності до України ...	911
Єрмоменко В. Е., Ільницький І. Р., Єрмоменко Е. А. Стоматологічний нагляд і забезпечення діяльності дитячо-юнацьких спортивних секцій з бойового хортингу	923
Попович Ю. Ю., Єрмоменко Е. А., Карасевич С. А. Дозування навантажень та щільність занять з бойового хортингу як умова досягнення тренувального ефекту спортсменів студентського віку	943

ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ БОЙОВОГО ХОРТИНГУ ВІДЧУТТЯ СВОЄЇ НАЛЕЖНОСТІ ДО УКРАЇНИ

ТОМЧИЧ Костянтин Костянтинович

вчитель фізичної культури НВК «ЗОШ I ступеня з угорською мовою навчання – угорськомовна гімназія» м. Ужгорода Закарпатської області, член тренерської ради Національної федерації бойового хортингу України, президент Ужгородського спортивного клубу бойового хортингу «Кузня», суддя національної категорії, кандидат у майстри спорту України з хортингу;

СРЬОМЕНКО Едуард Анатолійович

професор кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Факультету підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників податкової міліції Університету ДФС України, кандидат педагогічних наук, президент Національної федерації бойового хортингу України, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України, Заслужений тренер України, майстер спорту України міжнародного класу, майор десантно-штурмових військ Збройних Сил України, учасник бойових дій;

СИБІЛЬОВ Артем Павлович

віце-президент Національної федерації бойового хортингу по західному України, президент Тернопільської обласної федерації бойового хортингу, офіційний представник Національної федерації бойового хортингу України в Тернопільській області, суддя національної категорії, майстер спорту України з хортингу.

Анотація. У статті розкриваються теоретико-методичні засади національно-патріотичного виховання і фізичної підготовки школярів, студентів і курсантів засобами бойового хортингу. Формування в учнів ціннісного ставлення до суспільства, держави та до самого себе, відчуття своєї належності до України. Усвідомлення єдності власної долі з долею своєї країни, активної та моральної життєвої позиції є головною домінантою національно-патріотичного виховання учнів і студентів у процесі навчання у закладах загальної середньої та вищої освіти. Автори статті доводить, що засобами бойового хортингу як найкраще формується національно-патріотична свідомість молоді, оскільки він є комплексною та багатогранною дисципліною. Запобігти моральній деградації, відродити високе значення слова «патріотизм» покликані клуби бойового хортингу, що працюють в освітніх установах, тому що дитинство, юність – найбагатіша пора для виховання почуття любові до Батьківщини.

Ключові слова: навчально-виховні засоби, бойовий хортинг, загальноосвітня школа, національно-патріотичне виховання, патріотизм, школярі.

Актуальність наукового дослідження. Процес виховання в сучасній освіті займає особливе місце, адже сьогодні Українська держава та її громадяни стають безпосередніми учасниками процесів, які мають надзвичайно велике значення для подальшого визначення, першою чергою, своєї долі, долі своїх сусідів, подальшого світового порядку на планеті [1–14; 19–33]. У сучасних важких і болісних ситуаціях викликів, загроз й водночас великих перспектив розвитку, кардинальних змін у політиці, економіці, соціальній сфері пріоритетним завданням суспільного поступу, поряд із забезпеченням своєї суверенності й територіальної цілісності, пошуками шляхів для інтегрування в європейське співтовариство, є визначення нової стратегії виховання як багатокомпонентної та багатовекторної системи, яка великою мірою

формує майбутній розвиток Української держави. Тому нині, як ніколи, потрібні нові підходи і нові шляхи до виховання патріотизму як почуття і як базової якості особистості [2].

Вихованню у дітей і молоді патріотизму надавали першочергового значення відомі науковці вітчизняної педагогіки Г. Ващенко, О. Духнович, С. Русова, Я. Ряппо, Г. Сковорода, К. Ушинський та інші. Проблему формування в учнів патріотичних почуттів, національної самосвідомості розглядають у контексті загального процесу виховання молодого покоління українські дослідники І. Бех, Т. Бондаренко, В. Борисов, О. Вишневський, З. Діхтяренко, В. Кузь, Ю. Руденко, В. Оржеховська, М. Стельмахович, Б. Ступарик, О. Стюпіна, К. Чорна та інші. Теоретичні засади формування патріотичних цінностей та ціннісних орієнтацій засобами творів світової культури і літератури закладено в працях М. Бахтіна, В. Біблера, В. Болотіної, А. Богуш, Л. Виготського, Д. Лихачова, В. Сухомлинського та інших дослідників [15–18]. Так, глибокий аналіз подій, вчинків героїв творів Т. Шевченка, Л. Українки, М. Коцюбинського, В. Сосюри, О. Гончара, М. Стельмаха та інших письменників і поетів сприятиме формуванню важливого розуміння того, що впродовж історії людства українці, як і інші народи, безпосередньо брали участь у виробленні системи загальнолюдських цінностей, збагачували світову мистецьку скарбницю художніми шедеврами. Таке розуміння історичного процесу гартує в учнів, студентів і курсантів гордість за свій народ, а отже, й формує патріотичну особистість.

Мета статті – розкрити теоретико-методичні засади національно-патріотичного виховання і фізичної підготовки школярів, студентів і курсантів засобами бойового хортингу.

Результати наукового дослідження. Патріотизм – це основа, головний критерій оцінки громадянськості, ступінь її розвиненості. Його змістом є почуття любові до України, відданість їй, українському народові, гордість за його минуле і сучасне, прагнення захистити його інтереси. Формування в учнів, студентів і курсантів ціннісного ставлення до суспільства, держави та до самого себе, відчуття своєї належності до України, усвідомлення єдності власної долі з долею своєї країни, активної за формою та моральної за змістом життєвої позиції є головною домінантою національно-патріотичного виховання учнів в процесі шкільного навчання, а також студентської і курсантської молоді у процесі навчання в закладах вищої освіти.

Саме на шкільні і студентські роки припадає ключовий період формування громадянської культури, громадянських цінностей, самоусвідомлення молодої людини, включаючи національну свідомість. Заклад освіти покликаний формувати громадянську та національну свідомість учнів, студентів і курсантів під час вивчення всіх навчальних предметів і дисциплін. Особливо у старших класах і в студентські роки серед основних виховних завдань є прищеплення любові до Батьківщини, відданості своєму народу, гордості за його культурні надбання, вболівання за його долю.

Проблему патріотичного виховання учнівської і студентської молоді ґрунтовно розкрито в дисертаційних дослідженнях українських учених, які концентрували дослідницьку увагу на специфіці прояву патріотизму в школярів і студентів у позанавчальній виховній діяльності (О. Остапенко), у роботі з підлітками в умовах фізкультурно-спортивної діяльності (М. Тимчик).

І. Бех вважає, що незаперечне виховне значення має доцільне використання естетико-гуманістичної сутності художніх творів для дітей як суттєвого засобу розвитку особистості дитини: її інтелекту, загальнолюдських цінностей, засвоєння

гуманістичних основ міжособистісного спілкування, формування устремлінь до пізнання здобутих народом національно-патріотичних цінностей.

Мета патріотичного виховання – це виховання свідомого громадянина, патріота, набуття молоддю соціального досвіду, високої культури міжнаціональних взаємин, формування у молоді потреби та умінь жити в громадському суспільстві, духовності та фізичної досконалості, моральної, художньо-естетичної культури.

Бойовий хортинг – український національний професійно-прикладний вид спорту, заснований на культурних, оздоровчих і бойових традиціях українського народу, комплексний вид оздоровчого та бойового мистецтва, розроблений, як освітня виховна складова у 2008 році багаторазовим чемпіоном світу і Європи з єдиноборств, громадянином України Едуардом Єрьоменком. Вид спорту бойовий хортинг базується на принципах підготовки як багаторічний, цілорічний, спеціально організований навчально-виховний і оздоровчий процес всебічного розвитку, навчання та морально-етичного виховання учнів [34–48]. Робочі програми фізкультурно-оздоровчих занять з бойового хортингу для дітей затверджені Рішенням експертної комісії з програмно-методичного забезпечення фізкультурно-оздоровчої і спортивної діяльності Національного університету фізичного виховання і спорту України.

Назва виду спорту «бойовий хортинг» походить від назви славетно відомого в світі острова Хортиця, де була розташована і діяла Запорозька Січ, яка відіграла прогресивну роль в історії українського народу. Ідея виникнення бойового хортингу, як комплексної системи самовдосконалення особистості, заснованої на фізичному, морально-етичному та духовному вихованні, пов'язана з відродженням давніх українських народних традицій, що передавались з покоління в покоління. Система підготовки, виховання характеру, вдосконалення майстерності та надбання змагального духу українських козаків лягли в основу бойового хортингу, як виду спорту, народженого в Україні, який має регламентовані правила змагань, за якими за бажанням можуть змагатися учні загальноосвітніх навчальних закладів у різних вагових категоріях та вікових групах, а як вид оздоровчого та бойового мистецтва, має поступово ускладнену програму підготовки людини, поділену на кваліфікаційні технічні рівні (ранки), де кожний ступінь відповідає певному рівню підготовленості із загальної та спеціальної фізичної підготовки, знання та виконання елементів самозахисту техніки бойового хортингу, інших необхідних аспектах підготовки фізично розвиненої особистості.

Виховна система у своїй програмі містить вимоги етикету бойового хортингу, сувору дисципліну під час проведення занять, технічні, функціональні та вольові аспекти підготовки [49–62]. Підвищена дисципліна та етикет поведінки учня є системою впливу на формування характеру особистості, допомогою батькам дітей, які займаються в гуртку бойового хортингу у закладі загальної середньої і вищої освіти, у вихованні їх не тільки сильними і здатними захистити себе і близьких людей у небезпечній ситуації, але також і прищеплення учням здорових звичок, вміння гідно поводити себе в суспільстві, постійно прагнути до самовдосконалення.

Основною метою бойового хортингу є: зміцнення здоров'я та всебічна фізична підготовка учнів, виховання морально-етичних якостей особистості та патріотичне виховання учнів на оздоровчих та культурних традиціях українського народу, формування постави, розвиток якостей швидкості, спритності й координації рухів, вивчення спеціальних підготовчих вправ бойового хортингу, вивчення основних стійок і технік самозахисту, методів переміщення в стійках і виконання початкових

форм (комплексів) бойового хортингу, вивчення правил поведінки в спортивному залі, відповідно до вимог етикету бойового хортингу, вивчення дихальних вправ, вправ оздоровчого характеру, освоєння правил особистої гігієни.

Навчальний матеріал з бойового хортингу адаптований до занять з учнями різної підготовленості, передбачає загальноосвітню та оздоровчу спрямованість і містить найпростіші елементи, які подані у вигляді оздоровчих фізичних вправ та імітаційних формальних комплексів, теоретичні відомості, а також вправи з елементами самозахисту бойового хортингу та загальнорозвиваючі і спеціальні вправи для розвитку фізичних якостей [63–78]. При вивченні технічних прийомів бойового хортингу, необхідно на кожному занятті використовувати вправи загальної та спеціальної фізичної підготовки, такі як: прискорення з різних вихідних положень, біг зі зміною швидкості та напрямку за сигналом, багаторазові повторення оздоровчої базової техніки рухів бойового хортингу по повітрю в стійці та у переміщеннях, виконання оздоровчих навчальних форм бойового хортингу – формальних комплексів, вистрибування із присіду вгору, підйоми з присіду у стійку з махами прямими ногами, а також дотримуватися методики послідовності вивчення підготовчих та оздоровчих прийомів базової техніки бойового хортингу, використовуючи підвідні вправи. Для учнів старших класів та студентської і курсантської молоді, відповідно до програми бойового хортингу, є розроблена комплексна програма фізичної та патріотичної підготовки.

Патріотичне виховання. Активна участь школярів, студентів і курсантів у туристських походах місцями бойової слави українського народу, змаганнях з бойового хортингу, військово-патріотичній спортивній грі «Хортинг-Патріот» та інших заходах допомагають активно формувати національно-патріотичну свідомість [79–88]. Такі заходи допомагають розвивати повагу один до одного, взаємодопомогу, дисциплінованість, наполегливість, упевненість у своїх силах, повагу до дорослих, активна участь у громадсько-корисній роботі, спортивно-масовій та військово-патріотичній діяльності, любов до рідного краю та Батьківщини.

Варто зазначити, що ефективність формування моральних якостей в школярів, студентів і курсантів підвищиться тоді, коли вони не будуть пасивними у виховному процесі, а виступатимуть у ролі активних, наполегливих, ініціативних суб'єктів. Скажімо, самі лише бесіди про героїзм, відвагу, обов'язок перед Батьківщиною не можуть сформувати у них відповідних моральних якостей, навичок поведінки тощо. Однією зі складових змісту національно-патріотичного виховання школярів, студентів і курсантів у процесі занять бойовим хортингом було проведення у закладах освіти спортивних вечорів та вечорів бойової слави українського народу. Перед їх проведенням присутня молодь з допомогою вчителів фізичної культури, тренерів спортивних секцій, викладача предмету «Захист Вітчизни» ділиться на підгрупи за інтересами, виконуючи конкретно поставлені завдання з військово-патріотичного виховання [89–94]. При цьому докладалося максимум зусиль з боку вчителів, а саме створити атмосферу рівноправності, доброзичливості, взаємодопомоги, незалежності один від одного, щоб кожен учень і студент зміг самостійно реалізувати свої задуми та ідеї під час вирішення поставлених педагогом фізкультурно-масових та військово-патріотичних завдань.

У проекті Концепції національної філософії виховання дітей та молоді в Україні на засадах бойового хортингу акцент робиться на реалізацію її мети через *національно-патріотичний аспект*, що передбачає: реалізацію базового компоненту національно-патріотичного виховання; відзначання національних свят і пам'ятних дат, зокрема

Дня захисника України, Дня Гідності і Свободи, Дня Збройних Сил України, Дня Соборності України тощо; виховання в дітей та молоді: любові до Батьківщини, свого народу, турботи про його благо, сприяння становленню й утвердженню України як суверенної, правової, демократичної, соціальної держави, готовність відстояти її незалежність, служити та захищати її, розділити свою долю з її долею; критичного мислення щодо ненависті до ворогів і прагненням визволити рідний край від чужих завойовників; здатністю вільно розмовляти та відстоювати рідну мову, культуру, право бути господарем на власній землі; героїзмом, порядністю, чесністю, першістю в праці, в бою в ім'я свободи та незалежності України; готовністю допомагати людині в біді, щиро ділити з нею горе страждання, журбу та тугу; співпрацю інструкторського та військового колективів; проведення заходів щодо увічнення пам'яті полеглих у боротьбі за незалежність нашої Батьківщини, шефство над братськими похованнями, несення вахти пам'яті – виставлення почесної варти на братських похованнях, над якими шефствує Національна федерація бойового хортингу України [95–99], виставлення почесної варти біля пам'ятників героїв, покладання гірлянди слави, проведення: мітингів й інших патріотичних заходів біля могил загиблих воїнів і в інших пам'ятних місцях, екскурсій, уроків мужності, зустрічей із ветеранами війни та учасниками бойових дій, виставок, вікторин, переглядів фільмів патріотичної тематики, конкурсів військово-патріотичної пісні, місячників оборонно-масової та спортивно-оздоровчої роботи, військово-спортивних естафет, військово-спортивних свят; вітання та виступи з концертами перед ветеранами війни і праці; забезпечення системи бойового хортингу у контексті патріотичного виховання дітей та молоді: навіювання почуття патріотизму для армії (через воєнізовані показові виступи, демонстрування сили духу тощо); формування особистості переможця в екстремальних умовах реального бою.

Висновок. Прикладом успішної підготовки молоді до захисту Батьківщини можуть бути сім'ї ветеранів, дітей війни, людей старшого віку, видатних спортсменів, оскільки вони є дійсними носіями бойових і спортивних традицій нашого народу. В таких сім'ях у дітей ефективно формуються риси захисника Батьківщини, збагачується їхній моральний та життєвий досвід. У процесі такої діяльності у школярів, студентів і курсантів підвищувалася самосвідомість і відповідальність за свої дії, формувалося бажання наблизитись у вчинках до свого ідеалу. Тому позакласна і позааудиторна робота також є важливою формою національно-патріотичного виховання юнаків, формування патріотичних якостей під час позакласної, позааудиторної роботи та громадської діяльності за місцем проживання.

Отже, виховання патріотизму в складних сучасних умовах сьогодення є нагальною потребою Української держави, оскільки високий рівень патріотизму населення здатен забезпечити соціально-політичну стабільність та гідне місце України в цивілізованому світі; потребою особистості, яка своєю активною любов'ю до Батьківщини прагне досягти взаємної любові від неї з метою створення умов для вільного саморозвитку й збереження індивідуальності; потребою суспільства, яке зацікавлене в тому, щоб саморозвиток особистості, становлення її патріотичної самосвідомості здійснювалися на моральній основі. Формування патріотизму в нашій країні все частіше розглядається як можлива національна ідея, здатна згуртувати суспільство на шляху до зміцнення могутності України. Запобігти моральній деградації, відродити значення патріотизму покликані клуби бойового хортингу, освітні установи, тому що школярі, студенти і курсанти – майбутнє України та найблагодатніше середовище для виховання почуття любові до Батьківщини.

Перспективи подальших розвідок у досліджуваному напрямі передбачають розробку планів-конспектів тренувань з бойового хортингу і науково-методичних рекомендацій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрусенко М. Д. Упровадження бойового хортингу в програму професійної підготовки військовослужбовців та правоохоронців України / М. Д. Андрусенко, Е. А. Єрьоменко, М. Г. Вознюк // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. міжнар. наук.-практ. конф. 4–5 січня 2021 р. / Ірпінь : Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. Ч. 1. – С. 401–411.
2. Бадьора С. М. Бойовий хортинг у впровадженні науково-методичної літератури з рекреації і фізичної реабілітації спортсменами підліткового та студентського віку / С. М. Бадьора, Е. А. Єрьоменко, М. В. Тимчик, В. Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 9. – С. 190–199.
3. Боднарчук О. Г. Бойовий хортинг для підготовки співробітників правоохоронних органів / О. Г. Боднарчук, Е. А. Єрьоменко, В. Р. Біла // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 226–242.
4. Боднарчук В. В. Бойовий хортинг як засіб формування професійно-прикладних якостей курсантів і працівників силових структур / В. В. Боднарчук, Е. А. Єрьоменко, В. В. Чмелюк // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 188–200.
5. Болтівець С. І. Бойовий хортинг як засіб виховання справедливості в молодших школярів у процесі гурткових занять / С. І. Болтівець, Е. А. Єрьоменко, О. А. Остряньська, В. Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 9. – С. 148–160.
6. Брухно Ю. С. Бойовий хортинг як засіб формування фізичної культури студентів і курсантів / Ю. С. Брухно, Е. А. Єрьоменко, В. Л. Гришук // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 200–214.
7. Буток О. В. Бойовий хортинг і здоров'я людини / О. В. Буток, Е. А. Єрьоменко, В. Е. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 564–575.
8. Бухтіяров О. А. Бойовий хортинг – система національно-патріотичного виховання дітей та молоді / О. А. Бухтіяров, Е. А. Єрьоменко, О. В. Буток, В. Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 9. – С. 61–70.
9. Бухтіяров О. А. Бойовий хортинг як система підготовки українського професійного воїна-патріота / О. А. Бухтіяров, Е. А. Єрьоменко, В. Л. Гришук // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 126–139.
10. Вехтєв В. В. Бойовий хортинг у військовому мистецтві / В. В. Вехтєв, Е. А. Єрьоменко, А. В. Тішин // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 827–840.
11. Ганчева В. І. Бойовий хортинг: методика застосування дихальних вправ у процесі занять / В. І. Ганчева, Е. А. Єрьоменко, Г. А. Коломоець // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 667–682.
12. Гарбовський Л. А. Бойовий хортинг і методика викладання у закладах вищої освіти / Л. А. Гарбовський, Е. А. Єрьоменко, В. Л. Гришук // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 155–173.
13. Гречана Л. О. Бойовий хортинг у системі початкової школи закладів загальної середньої освіти / Л. О. Гречана, Е. А. Єрьоменко, С. М. Солодько // Шляхи удосконалення професійних компетентностей фахівців в умовах сьогодення : матер. міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. 28-

29 травня 2020 р. / Мін-во освіти і науки України, Держ. наук. установа «Інститут модернізації змісту освіти», [та ін.]. – Київ, 2020. – С. 554–563.

14. Гришук В. Л. Бойовий хортинг як засіб професійно-прикладної підготовки правоохоронців до виконання службово-бойових завдань з протидії контрабанді у районах здійснення операції об'єднаних сил / В. Л. Гришук, Е. А. Єрьоменко, О. А. Бухтіяров // Протидія незаконному переміщенню товарів в районах здійснення Операції об'єднаних сил : тези допов. наук.-практ. семінару, 15 травня 2020 р. м. Ірпінь / Державна фіскальна служба України, Ун-т ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 59–73.

15. Гришук В. Л. Бойовий хортинг як засіб професійно-прикладної, функціональної підготовки студентів, курсантів і слухачів спеціалізованих закладів вищої освіти та співробітників правоохоронних органів / В. Л. Гришук, Е. А. Єрьоменко // Шляхи удосконалення професійних компетентностей фахівців в умовах сьогодення : матер. міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. 28-29 травня 2020 р. / Мін-во освіти і науки України, Держ. наук. установа «Інститут модернізації змісту освіти», [та ін.]. – Київ, 2020. – С. 537–544.

16. Демчук С. Р. Чинники здорового способу життя студентів і курсантів, які займаються бойовим хортингом / С. Р. Демчук, Е. А. Єрьоменко, В. Е. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. міжнар. наук.-практ. конфер., 4–5 січня 2021 р., Ірпінь / Мін-во фінансів України, Ун-т держ. фіскальної служби України, Фак-т підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників податкової міліції, Каф. спец. дисциплін та організації професійної підготовки ; наук. кер. П. В. Пашко ; голова оргком. Е. А. Єрьоменко [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 3. – С. 218–233.

17. Довгань Н. Бойовий хортинг як інструмент соціалізації студентів закладів вищої освіти / Н. Довгань, Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 177–186.

18. Єрьоменко В. Засоби профілактики основних стоматологічних захворювань у студентів, курсантів, спортсменів бойового хортингу та співробітників правоохоронних органів / В. Єрьоменко, Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 116–126.

19. Єрьоменко В. Е. Медико-біологічні, психолого-педагогічні та соціокультурні аспекти здоров'я спортсменів бойового хортингу / В. Е. Єрьоменко, І. Р. Ільницький, Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 3. – С. 622–633.

20. Єрьоменко В. Е. Медико-педагогічний контроль за показниками адаптації та фізіологічні особливості дозування навантаження спортсменів бойового хортингу / В. Е. Єрьоменко, Л. М. Кассем, Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 3. – С. 353–366.

21. Єрьоменко В. Е. Медичний контроль змагальної діяльності з бойового хортингу / В. Е. Єрьоменко, Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 195–215.

22. Єрьоменко В. Е. Медичний супровід у процесі тренування з бойового хортингу та показники фізіологічних адаптивних функцій організму спортсменів студентського віку / В. Е. Єрьоменко, Р. В. Кібличський, Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 3. – С. 607–621.

23. Єрьоменко В. Е., Єрьоменко Е. А., Ільницький І. Р., Кібличський Р. В., Карасевич С. А. Медичні і фізіологічні показники самоконтролю студентів у процесі тренування з бойового хортингу / Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 550–564.

24. Єрьоменко В. Е. Профілактика та лікування стоматологічних захворювань і травм зубощелепного апарату у курсантів-спортсменів бойового хортингу та співробітників силових структур / В. Е. Єрьоменко, І. Р. Ільницький, Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. міжнар. наук.-практ. конф. 4–5 січня 2021 р. / Ірпінь : Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. Ч. 1. – С. 683–697.

25. Єрьоменко В. Стоматологічне здоров'я дітей та молоді як чинник спортивних успіхів у бойовому хортингу / В. Єрьоменко, Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 96–111.

26. Єрьоменко В. Е. Стоматологічний нагляд і забезпечення діяльності дитячо-юнацьких спортивних секцій з бойового хортингу / В. Е. Єрьоменко, І. Р. Ільницький, Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. міжнар. наук.-практ. конф. 4–5 січня 2021 р. / Ірпінь : Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. Ч. 1. – С. 923–942.
27. Єрьоменко В. Е. Стоматологічний супровід та особливості використання спортивних кап спортсменами бойового хортингу під час тренувань і змагань / В. Е. Єрьоменко, І. Р. Ільницький, Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. міжнар. наук.-практ. конф., 4–5 січня 2021 р., Ірпінь / Мін-во фінансів України, Ун-т держ. фіскальної служби України, Фак-т підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників податкової міліції, Каф. спец. дисциплін та організації професійної підготовки ; наук. кер. П. В. Пашко ; голова оргком. Е. А. Єрьоменко [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 3. – С. 317–336.
28. Єрьоменко Е. А. Аналіз навчально-тренувального арсеналу бойового хортингу : монографія / Е. А. Єрьоменко // Мін-во освіти і науки України, Інститут проблем виховання НАПН України. – Київ : ГС «НФБХУ», 2021. – 435 с.
29. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг – професійно-прикладний вид спорту правоохоронних органів України : монографія / Е. А. Єрьоменко ; Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України, Національна федерація бойового хортингу України. – К : ГС «НФБХУ», 2020. – 203 с.
30. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг – виховна система школярів України / Е. А. Єрьоменко, О. М. Гречаний // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 240–251.
31. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг у системі професійної підготовки співробітників правоохоронних органів / Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 28–40.
32. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг у школі : монографія / Е. А. Єрьоменко // Мін-во освіти і науки України, Інститут модернізації змісту освіти. – Київ : ГС «НФБХУ», 2021. – 240 с.
33. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг як ефективний засіб військово-патріотичного виховання школярів і студентів / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 31–39.
34. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг як засіб виховання фізичної культури та основ здоров'я студентів закладів вищої освіти / Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 215–225.
35. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг як засіб військово-патріотичного виховання старшокласників / Е. А. Єрьоменко, К. М. Кукушкін // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 273–287.
36. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг як засіб оптимізації функціональної підготовки студентів і курсантів спеціалізованих закладів вищої освіти та співробітників правоохоронних органів / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 19–33.
37. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг як засіб прикладної психофізичної підготовки курсантів правоохоронних спеціальностей відомчих закладів вищої освіти / Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 128–138.
38. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг як засіб професійно-психологічної підготовки співробітників правоохоронних органів України : монографія / Е. А. Єрьоменко ; Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України, Нац. федерація бойового хортингу України. – К : ГС «НФБХУ», 2020. – 138 с.
39. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг як система формування готовності співробітників правоохоронних органів до дій в екстремальних ситуаціях / Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 110–128.
40. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг як чинник формування військово-патріотичних здібностей, фізичної культури та основ здоров'я учнівської молоді / Е. А. Єрьоменко, І. В. Кузора // Науковий часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної

- культури (фізична культура і спорт): зб. наук. праць. К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2020. Вип. 8 (128) 20. С. 61–69.
41. Єрьоменко Е. Витоки та історія розвитку бойового хортингу в Україні і за кордоном / Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 55–70.
42. Єрьоменко Е. А. Виховання фізичної культури та основ здоров'я студентів у процесі занять бойовим хортингом / Е. А. Єрьоменко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15 «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури / Фізична культура і спорт/». – 2019. – Вип. 10 (118). – 2019. – С. 49–56.
43. Єрьоменко Е. А. Виховна система бойового хортингу / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К.: Паливода А. В., 2018. – Вип. 9. – С. 156–171.
44. Єрьоменко Е. А. Виховний потенціал бойового хортингу: монографія / Е. А. Єрьоменко; Мін-во освіти і науки України, Інститут проблем виховання НАПН України. – ГС «НФБХУ», 2020. – 360 с.
45. Єрьоменко Е. А. Виховний потенціал та філософська основа бойового хортингу / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К.: Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 147–157.
46. Єрьоменко Е. А. Військово-прикладний і бойовий хортинг у системі професійної підготовки допризовної молоді, військовослужбовців та правоохоронців / Е. А. Єрьоменко, С. С. Полторацький // Шляхи удосконалення професійних компетентностей фахівців в умовах сьогодення: матер. міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. 28-29 травня 2020 р. / Мін-во освіти і науки України, Держ. наук. установа «Інститут модернізації змісту освіти», [та ін.]. – Київ, 2020. – С. 527–533.
47. Єрьоменко Е. Всесвітнє українське земляцтво та діаспора у сприянні розвитку бойового хортингу / Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 56–79.
48. Єрьоменко Е. А. Застосування співробітниками правоохоронних органів групових фізичних прийомів бойового хортингу з силового припинення протиправних дій / Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України: матер. міжнар. наук.-практ. конф. 4–5 січня 2021 р. / Ірпін'я: Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпін'я, 2021. Ч. 1. – С. 469–480.
49. Єрьоменко Е. А. Значимість цінностей фізичної культури та основ здоров'я для студентів і курсантів, які займаються бойовим хортингом. Науковий часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наук. праць. К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2019. Вип. 11 (119) 19. С. 71–79.
50. Єрьоменко Е. А. Кваліфікаційна система бойового хортингу: монографія / Е. А. Єрьоменко; Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України, Національна федерація бойового хортингу України. – К.: ГС «НФБХУ», 2020. – 155 с.
51. Єрьоменко Е. А. Комплексне використання потенціалу бойового хортингу для забезпечення національної безпеки України в умовах зовнішньої агресії / Е. А. Єрьоменко // Актуальні проблеми забезпечення національної безпеки та спрощення процедур міжнародної торгівлі: зб. тез IV наук.-практ. інтернет-конфе., 25-31 травня 2020 р., м. Ірпін'я – м. Хмельницький / Мін-во фінансів України, Ун-т ДФС України [та ін.]. – Хмельницький: Науково-дослідний центр митної справи, 2020. – С. 18–23.
52. Єрьоменко Е. А. Концепція розвитку бойового хортингу в системі освіти України: монографія / Е. А. Єрьоменко; Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України, ГС «Національна федерація бойового хортингу України. – К.: ГС «НФБХУ», 2020. – 122 с.
53. Єрьоменко Е. Медико-біологічні та морфофункціональні особливості бойового хортингу у процесі виховання фізичної культури та основ здоров'я студентів / Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 112–121.
54. Єрьоменко Е. Медико-фізіологічні чинники самоконтролю за фізичним навантаженням на тренуваннях з бойового хортингу у процесі виховання фізичної культури студентів / Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 127–138.
55. Єрьоменко Е. А. Методика викладання бойового хортингу: монографія / Е. А. Єрьоменко // Мін-во освіти і науки України, Інститут проблем виховання НАПН України. – ГС «НФБХУ», 2020. – 890 с.
56. Єрьоменко Е. А. Методичні плани навчально-тренувальної роботи з бойового хортингу: навч.-метод. посіб. / Е. А. Єрьоменко // Мін-во освіти і науки України, Ін-т модернізації змісту освіти. – Київ: ГС «НФБХУ», 2020. – 75 с.

57. Єрьоменко Е. А. Навчальна програма з бойового хортингу для позашкільних навчальних закладів : монографія / Е. А. Єрьоменко ; Мін-во освіти і науки України, Ун-т ДФС України, [та ін.]. – К. : ПАЛИВОДА А. В., 2020. – 521 с.
58. Єрьоменко Е. А. Наукове обґрунтування психолого-педагогічних умов виховання фізичної культури та основ здоров'я студентів у процесі занять бойовим хортингом [Електронний ресурс] / Е. А. Єрьоменко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15 «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури / фізична культура і спорт /» – 2020. – Вип. 3(123). – С. 47–56. – Режим доступу : [https://doi.org/10.31392/NPU-ps.series15.2020.3\(123\).09](https://doi.org/10.31392/NPU-ps.series15.2020.3(123).09).
59. Єрьоменко Е. А. Організація тренувальної діяльності з бойового хортингу : монографія / Е. А. Єрьоменко // Мін-во освіти і науки України, Інститут проблем виховання НАПН України. – ГС «НФБХУ», 2020. – 262 с.
60. Єрьоменко Е. А. Основоволожні принципи бойового хортингу. Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць. К. : Паливода А. В. 2018. Вип. 9. С. 22–31.
61. Єрьоменко Е. А. Особливості самовиховання в бойовому хортингу / Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 40–55.
62. Єрьоменко Е. А. Особливості фізичної і психологічної підготовки та формування професійних якостей курсантів і працівників правоохоронних органів засобами бойового хортингу / Е. А. Єрьоменко // Протидія незаконному переміщенню товарів в районах здійснення Операції об'єднаних сил : тези допов. наук.-практ. семінару, 15 травня 2020 р. м. Ірпінь / Державна фіскальна служба України, Ун-т ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 39–42.
63. Єрьоменко Е. А. Правомірність застосування службово-прикладних прийомів фізичного впливу системи бойового хортингу в екстремальних умовах соціального характеру у межах необхідної самооборони / Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 95–110.
64. Єрьоменко Е. А. Професійно-прикладна фізична підготовка студентів і курсантів правоохоронних спеціальностей за методикою бойового хортингу / Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. міжнар. наук.-практ. конф. 4–5 січня 2021 р. / Ірпінь : Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. Ч. 1. – С. 492–508.
65. Єрьоменко Е. А. Психічні процеси в бойовому хортингу / Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 63–72.
66. Єрьоменко Е. А. Силова підготовка школярів 14–17 років на уроках фізичної культури з елементами бойового хортингу / Е. А. Єрьоменко, С. І. Болтівець, І. В. Суліма, В. Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 158–165.
67. Єрьоменко Е. А. Система фізичного виховання спортсменів бойового хортингу / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 187–205.
68. Єрьоменко Е. А. Тактика бойового хортингу : монографія / Е. А. Єрьоменко // Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України. – Ірпінь, 2020. – 462 с.
69. Єрьоменко Е. А. Теоретико-методичні засади виховання наполегливості в молодших школярів у процесі занять бойовим хортингом : монографія / Е. А. Єрьоменко ; Мін-во освіти і науки України, Ін-т проблем виховання НАПН України. – ГС «НФБХУ», 2020. – 191 с.
70. Єрьоменко Е. А. Технічна підготовка спортсмена бойового хортингу : монографія / Е. А. Єрьоменко // Мін-во освіти і науки України, Інститут проблем виховання НАПН України. – ГС «НФБХУ», 2020. – 652 с.
71. Єрьоменко Е. А. Тренувальні засоби системи бойового хортингу : монографія / Е. А. Єрьоменко // Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України. – Ірпінь, 2021. – 668 с.
72. Єрьоменко Е. А. Удосконалення професійних компетентностей тренера-викладача з бойового хортингу : монографія / Е. А. Єрьоменко // Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України. – Ірпінь, 2021. – 274 с.
73. Єрьоменко Е. Філософія бойового хортингу / Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 82–104.

74. Єрмоєнко Е. А. Фізична підготовка спортсмена бойового хортингу : монографія / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во освіти і науки України, Інститут проблем виховання НАПН України. – Київ : ГС «НФБХУ», 2020. – 455 с.
75. Єрмоєнко Е. А. Фізичне самовдосконалення особистості підлітків, які займаються бойовим хортингом / Е. А. Єрмоєнко, С. А. Бабурнич // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 377–385.
76. Єрмоєнко Е. Формування фізичної культури та цінностей здорового способу життя студентської молоді як передумова спортивних успіхів у бойовому хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 261–274.
77. Єрмоєнко Е. А. Хортинг – виховна система особистості : монографія / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во фінансів України, Ун-т ДФС України. – К. : Паливода А. В., 2020. – 627 с.
78. Єрмоєнко Е. А. Хортинг – національний вид спорту України: метод. посіб. / Е. А. Єрмоєнко. – К. : Паливода А. В., 2014. – 1064 с.
79. Єрмоєнко Е. А. Хортинг у житті школяра : монографія / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во освіти і науки України, Інститут модернізації змісту освіти. – Київ : ГС «НФБХУ», 2021. – 500 с.
80. Зубалій Н. П. Психологічні та соціальні основи виховання особистості у системі бойового хортингу / Н. П. Зубалій, М. Д. Зубалій, Е. А. Єрмоєнко, В. Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 122–129.
81. Карасевич С. А. Бойовий хортинг як засіб морально-етичного виховання особистості / С. А. Карасевич, Е. А. Єрмоєнко, В. Р. Біла // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 346–357.
82. Карасевич С. А. Дитячо-юнацька програма оздоровчих занять з бойового хортингу для школярів : метод. посіб. / С. А. Карасевич, М. М. Дорошенко, Е. А. Єрмоєнко // Мін-во освіти і науки України, Інститут модернізації змісту освіти. – Київ : ГС «НФБХУ», 2021. – 188 с.
83. Кіблицький Р. В. Профілактика травмування та підтримання здоров'я спортсменів бойового хортингу / Р. В. Кіблицький, І. М. Самоха, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. міжнар. наук.-практ. конф. 4–5 січня 2021 р. / Ірпінь : Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. Ч. 1. – С. 412–426.
84. Коломоєць Г. А. Бойовий хортинг і принципи формування духовно-моральної вихованості учнів / Г. А. Коломоєць, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Деревянко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 776–793.
85. Ламаш Г. М. Зміст комплексу виховних засобів учнів спортивної секції бойового хортингу / Г. М. Ламаш, Е. А. Єрмоєнко, І. В. Кузора // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. міжнар. наук.-практ. конф. 4–5 січня 2021 р. / Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. Ч. 1. – С. 427–438.
86. Левченко Е. В. Особливості виховання патріотизму у дітей дошкільного віку в процесі занять бойовим хортингом / Е. В. Левченко, Е. А. Єрмоєнко, Д. В. Мірчев // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. міжнар. наук.-практ. конф. 4–5 січня 2021 р. / Ірпінь : Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. Ч. 1. – С. 389–400.
87. Литвиненко А. М. Бойовий хортинг – комплексна система фізичного виховання особистості / А. М. Литвиненко, Е. А. Єрмоєнко, В. Е. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 403–422.
88. Литвиненко А. М. Бойовий хортинг – традиції української бойової культури у справі виховання студентської молоді / А. М. Литвиненко, Е. А. Єрмоєнко // Physical culture and sports in the educational space : innovations and development prospects : International scientific and practical conference, March 5–6, 2021. – Wloclawek, Republic of Poland : «Baltija Publishing». – P. 78–80.
89. Литвиненко А. М. Бойовий хортинг у методиці вдосконалення силових якостей спортсменів різного віку / А. М. Литвиненко, Е. А. Єрмоєнко, О. І. Остапенко, В. Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 9. – С. 214–222.
90. Лохманов С. С. Показники комплексного контролю при підготовці курсантів правоохоронних спеціальностей до спортивних змагань з бойового хортингу / С. С. Лохманов, Е. А. Єрмоєнко,

К. М. Кукушкін // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. міжнар. наук.-практ. конф. 4–5 січня 2021 р. / Ірпінь : Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. Ч. 1. – С. 451–468.

91. Марич Р. Я. Використання співробітником поліції прийомів бойового хортингу у ході рукопашної сутички / Р. Я. Марич, Е. А. Єрьоменко, М. С. Куцкір // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. міжнар. наук.-практ. конф. 4–5 січня 2021 р. / Ірпінь : Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. Ч. 1. – С. 377–388.

92. Параниця С. П. Бойовий хортинг – фундаментальний осередок воїнських традицій української землі. / С. П. Параниця, Е. А. Єрьоменко, Г. А. Коломоєць, В. Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 9. – С. 102–111.

93. Полторацький С. С. Бойовий хортинг у впровадженні воїнських традицій українського народу / С. С. Полторацький, Е. А. Єрьоменко, В. Е. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 538–550.

94. Ребрина А. А. Виховання спортсменів бойового хортингу як процес цілеспрямованого впливу на свідомість людини / А. А. Ребрина, Е. А. Єрьоменко, Г. А. Коломоєць // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. міжнар. наук.-практ. конф. 4–5 січня 2021 р. / Ірпінь : Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. Ч. 1. – С. 509–526.

95. Самоха Д. М. Формування навичок фізичного самовдосконалення спортсменів у ході занять бойовим хортингом / Д. М. Самоха, Е. А. Єрьоменко, О. В. Близнюк // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. міжнар. наук.-практ. конф. 4–5 січня 2021 р. / Ірпінь : Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. Ч. 1. – С. 481–491.

96. Сокол Є. М. Професійно важливі якості суддів спортивних змагань з бойового хортингу / Є. М. Сокол, Е. А. Єрьоменко, О. М. Семигал // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. міжнар. наук.-практ. конф. 4–5 січня 2021 р. / Ірпінь : Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. Ч. 1. – С. 439–450.

97. Федорченко Т. Є. Бойовий хортинг і методика проведення занять в умовах здоров'язберігальної педагогіки / Т. Є. Федорченко, Е. А. Єрьоменко, В. Е. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 695–713.

98. Шибіко А. С. Забезпечення тактичної, вогневої та фізичної готовності співробітників органів внутрішніх справ засобами бойового хортингу / А. С. Шибіко, Е. А. Єрьоменко, В. С. Шевчук // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. міжнар. наук.-практ. конф. 4–5 січня 2021 р. / Ірпінь : Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. Ч. 1. – С. 527–541.

99. Щербина В. В. Медико-біологічні вимоги до психомоторики і психічних процесів спортсменів бойового хортингу / В. В. Щербина, Е. А. Єрьоменко, В. Е. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 3. – С. 1013–1023.

Tomchych K. K., Yeromenko E. A., Sybiliov A. P.

Formation of combat horting students' sense of belonging to Ukraine

Abstract. *The article reveals the theoretical and methodological principles of national-patriotic education and physical training of schoolchildren, students and cadets by means of combat horting. Formation of students' values to society, the state and to themselves, a sense of belonging to Ukraine. Awareness of the unity of one's own destiny with the destiny of one's country, active and moral life position is the main dominant of national-patriotic education of pupils and students in the process of studying in general secondary and higher education institutions. The authors of the article prove that the national-patriotic consciousness of young people is best formed by means of combat horting, as it is a complex and multifaceted discipline. Fighting horting clubs working in educational institutions are called upon to prevent moral degradation and revive the high meaning of the word "patriotism", because childhood and adolescence are the most fertile times for cultivating a sense of love for the Motherland.*

Key words: *teaching aids, combat horting, secondary school, national-patriotic education, patriotism, schoolchildren.*

Наукове видання

БОЙОВИЙ ХОРТИНГ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

(українською, англійською та російською мовами)

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції

Матеріали представляють узагальнені результати досліджень у напрямі теоретичних та практичних аспектів удосконалення професійних компетентностей фахівців бойового хортингу у системі правоохоронних органів України.

04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь, Університет ДФС України

Частина 1

Колектив авторів
Друкується в авторській редакції

Упорядник: Е. А. Єрмоменко

Підписано до друку 12.01.2021 р.
Формат 84x108/16
Умов. друк. арк. 148,99

Папір офсетний
Друк офсетний
Гарнітура Times

Зам. № 0239
Наклад 50 пр.

Підготовлено до друку Видавничо-поліграфічним центром Університету ДФС України.
08205, вул. Університетська, 31, м. Ірпінь, Київська область, Україна.
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції (серія ДК № 5104 від 20.05.2016 р.)

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ, ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ПРАЦІВНИКІВ ПОДАТКОВОЇ МІЛІЦІЇ
КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ТА ОРГАНІЗАЦІЇ
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ**